

C-686/19. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás időpontja:**

2019. szeptember 18.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Augstākā tiesa (Senāts) (Lettország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. szeptember 12.

Felperes és felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

SIA „Soho Group”

Ellenérdekű fél:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

[omissis]

Közigazgatási kollégium.

Latvijas Republikas Senāts (a Lett Köztársaság legfelsőbb bíróságának szenátusa)**HATÁROZAT**

Kelt Rigában, 2019. szeptember 12-én

Az [Augstākā] tiesa (legfelsőbb bíróság, Lett Köztársaság) [omissis] [a kérdést előterjesztő bíróság összetétele]

írásbeli eljárásban megvizsgálta a SIA „Soho Group” által az Administratīvā apgabaltiesā (regionális közigazgatási bíróság, Lettország) 2018. december 4-én kelt ítélete ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmet, amely ítéletet a SIA „Soho Group” által, a Patērētāju aizsardzības centrs (fogyasztóvédelmi hivatal, Lettország) 2017. február 21-én kelt, fogyasztók kollektív érdekeinek megsértése miatt indult eljárásban hozott határozatának megsemmisítése iránt kezdeményezett közigazgatási ügyben hozott.

A jogvita előzményei

A tényállás

[1] A fogyasztóvédelmi hivatal ellenőrzést folytatott le arra vonatkozóan, hogy a SIA „Soho Group” által kínált, távolból nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatban a www.sohocredit.lv weboldalon megjelenő információk megfelelnek-e a fogyasztói jogokat szabályozó normáknak.

[2] Az ellenőrzés eredményeként a fogyasztóvédelmi hivatal megállapította, hogy a SIA „Soho Group” olyan hitelszerződéseket kínált, amelyek egyik szerződési feltétele – amely „A hitel futamidejének meghosszabbítása” címet viselte – a következőket tartalmazta:

„6.1. Az adós meghosszabbíthatja a hitel futamidejét.

6.2. A hitel futamideje meghosszabbítható, ha az adós megfizeti a meghosszabbításért fizetendő jutalékot, annak a hitelező számlájára történő átutalása útján. A halasztási jutalék megfizetésekor az adós az átutalási megbízásban köteles megjelölni a szerződés számát és írásban feltüntetni a »meghosszabbítás« kifejezést (például: R.N. 308 meghosszabbítás). A meghosszabbításért fizetendő jutalék jóváírását követően a hitelező értesíti az adóst a szerződés különös rendelkezéseiben vagy fizetési ütemezésben rögzített fizetési határidők meghosszabbításáról, vagy a hosszabbítás iránti kérelem elutasításáról, az adósnak a szóban forgó adós regisztrációja időpontjában rögzített mobiltelefonszámára küldött tájékoztatás útján. A hitelező jogosult elutasítani a hosszabbítás iránti kérelmet. A hitelező nem köteles megindokolni a hosszabbítás iránti kérelem elutasítását. Abban az esetben, ha az adós megkapta a hitelező értesítését a hosszabbítás iránti kérelem elutasításáról, a hitelező a meghosszabbításért fizetendő jutalék címén kapott összeget a hitel részleges törlesztésére, a hiteldíj vagy a kamatok, valamint a késedelmi kamatok megfizetésére fordítja, amennyiben annak kiszámítására a szerződésben foglaltak szerint került sor. Ilyen esetben az adós köteles a hitel lejáratának napján megfizetni a hitel teljes fennmaradó összegét és a hiteldíjat, vagy a fizetési ütemezésben rögzített összeget.

6.3. A meghosszabbításért fizetendő jutalék megfizetésével a hitel futamideje meghosszabbodik:

6.3.1. Ha a hitel felvételére 30 (harminc) napig terjedő visszafizetési határidővel kerül sor, a hitel futamideje a hiteltörlesztés utolsó napjától a hitelező által javasolt, és az adós által megerősített meghosszabbítás időpontjáig meghosszabbodik.

6.3.2. Ha a hitel felvételére 12 (tizenkét) hónapig terjedő visszafizetési határidővel kerül sor, [ebben az esetben] a hitel törlesztésének napja és a

fizetési ütemezésben előírt kamatok megfizetése egy naptári hónappal elhalasztásra kerül.”

A „Hitel összege, nyújtása és visszafizetése” című szerződési feltétel a következőket rögzíti:

„5.5. A hitel folyósításáért és igénybevételeért vagy meghosszabbításáért az adós köteles díjat fizetni a hitelezőnek: [...]

5.5.2. A hitel meghosszabbításáért jutalékot, mely a hitel összegétől és futamidejétől függ, abban az esetben, ha az adós meg kívánja hosszabbítani a különös rendelkezésekben, az elszámolásban vagy a fizetési ütemezésben rögzített futamidőt.”

[3] A fogyasztóvédelmi hivatal a lefolytatott ellenőrzés alapján arra a következtetésre jutott, hogy a SIA „Soho Group” olyan hitelszerződéseket ajánlott a fogyasztóknak, amelyek teljes napi költsége a hitel futamidejének meghosszabbítása tekintetében nem felelt meg a Patērētāju tiesību aizsardzības likums (fogyasztói jogok védelméről szóló törvény) 8. cikkének 2.³ bekezdésében foglaltaknak. Következésképpen [megállapította, hogy] a SIA „Soho Group” fogyasztói hitelszerződéseinek költségei a fogyasztói jogok védelméről szóló törvény 8. cikke 2.² bekezdésében foglaltak szerint nem voltak arányosak, és nem feleltek meg a tisztességes kereskedelmi gyakorlatnak. A fogyasztóvédelmi hivatal, miután megállapította, hogy a hitel teljes költsége magában foglalja a hitel futamidejének meghosszabbításáért fizetendő jutalékot, mivel a hitel meghosszabbítására vonatkozó rendelkezések a hitelező és az adós által elfogadott hitelszerződés szerződéses kikötéseinek és feltételeinek részét képezték, 25 000 euró összegű bírságot szabott ki a SIA „Soho Group”-pal szemben.

[4] A SIA „Soho Group”, anélkül, hogy vitatta volna a tényeket, keresetet terjesztett a fogyasztóvédelmi hivatal határozatával szemben az adminisztratív rajona tiesa (elsőfokú közigazgatási bíróság, Lettország) elé, amelyben azt állította, hogy a szóban forgó hivatal tévesen értelmezte az idézett jogszabályi rendelkezéseket.

[5] A keresetet elbíráló Adminisztratīvā apgabaltiesa (regionális közigazgatási bíróság) 2018. december 4-én kelt ítéletében elutasította a kérelmet. A szóban forgó határozat az alábbi érveken alapul:

[5.1] A fogyasztói jogok védelméről szóló törvény 1. cikkének 9. pontjában foglaltakból következik, hogy a hitel teljes költsége magában foglal minden költséget, amelyet a fogyasztónak a hitel megszerzéséhez vagy felhasználásához kell fizetnie, és amely a hitelező előtt ismert, kivéve a közjegyzői költségeket. Ez magában foglalja például a hitel igénybevételeért fizetendő kamatokat, a kifizetett jutalékokat, a különféle adminisztratív költségeket, például a hitelszerződés előkészítéséért, a fizetőképesség ellenőrzéséért, a hitel folyósításáért fizetendő díjat, a megerősítő kifizetéseket, a fogyasztó által fizetendő hitelközvetítési díjat stb.

[5.2] A „hitel teljes költségének” fogalma, amelyet a „Noteikumi par patērētāja kreditēšanu” (a fogyasztói hitelszerződésekre vonatkozó rendelkezések) című, 2016. október 25-i 1219. sz. minisztertanácsi rendelet 6. cikke alkalmaz, a teljeshiteldíj-mutatónak a jogszabályok – és például a minisztertanácsi rendelet 8. cikkének – rendszertani értelmezése alapján történő számítására hivatkozik – ahogyan arról e minisztertanácsi rendelet vonatkozó fejezetének címe tanúskodik –, amely cikk szerint „a [teljeshiteldíj-mutató] számítását abból az alapfeltevésből kiindulva kell elvégezni, hogy a hitelszerződés a megállapodás szerinti időszak során érvényes marad, továbbá hogy a hitelező és a fogyasztó teljesíti kötelezettségeit a hitelmegállapodás szerinti feltételek mellett és az abban foglalt időpontokig”. Vagyis a teljeshiteldíj-mutató számítása azon az időtartamon alapszik, amelyen belül úgy kell tekinteni, hogy a hitelező és a fogyasztó teljesíti a hitelszerződésben mindkettőjük által megállapodott határidők és feltételek szerinti vállalásaikat. A fogyasztói jogok védelméről szóló törvény 8. cikke 2.³ bekezdésének értelmezése során úgy kell tekinteni, hogy a hitel meghosszabbításáért fizetendő jutalékokra vonatkoznak a hitel teljes költségére irányadó korlátok, mivel a hitel teljes költsége tartalmazza ezeket a díjakat.

[5.3] A perben nem vitatott, hogy a felperes felkínálja a hitel szerződésben rögzített visszafizetésére nyitva álló időtartam meghosszabbításának vagy a fizetés meghatározott időre történő elhalasztásának lehetőségét. A hitelezőnek joga van a hitel igénybevétele miatt díjat felszámítani arra az időszakra, amelyre a szerződésben előírt kötelezettségek visszafizetését elhalasztják. A bíróság megítélése szerint azonban ez a díj nem lehet sem korlátlan, sem aránytalan. Az ügy irataiból ugyancsak kitűnik, hogy a felperes ügyfelei által eszközölt meghosszabbítások nagyságrendje 2016. első félévében jelentős volt, és több tízezer euró összeget tett ki. Ebből következik, hogy nem kellően értékelik az adósok hitelképességét, és hogy a felperes számol a meghosszabbításokkal, és azokra magasabb összegű jutalékot állapít meg, amely nem ad választási lehetőséget a fogyasztó számára abban az esetben, ha a megjelölt, aránylag rövid időn belül nem képes visszafizetni a hitelt. A törvény módosításának célja, hogy megoldást találjon erre a helyzetre, védelmet nyújtva ezzel a fogyasztó számára.

[5.4] Nem fogadható el a felperes azon érve, amely szerint a meghosszabbításért fizetendő jutalékot a hitelező előtt nem ismert költségnek kell tekinteni. A jutalék fizetése pontosan meghatározott, és mindkét fél előtt ismert. Továbbá, figyelemmel arra, hogy a hitelügyletek felét meghosszabbítják, az nem tekinthető kivételes helyzetnek, vagy ritka, illetve előre nem látható eseménynek. A hitelszerződés megkötésének időpontjában nem veszik figyelembe a hitel futamidejének meghosszabbításáért fizetendő jutalék összegét, mivel a szerződés szerint ez a szerződéses feltétel nem kötelező, és előfordulhat, hogy a meghosszabbításra nem kerül sor. Ha azonban a szerződés időtartamát

meghosszabbítják, vagy a hitelre vonatkozóan türelmi időt biztosítanak, ilyen esetben e költségek – mivel azok a hitelnek egy további időtartamra szóló igénybevételéhez kapcsolódnak (a meghosszabbítás miatti kifizetések, a türelmi idő biztosítása miatti kifizetések stb.) – ismertté válnak, és a hitel költségeinek tekintendők, amelyekre alkalmazandók a fogyasztói jogok védelméről szóló törvény 8. cikkének 2.³ bekezdésében említett korlátozások.

[5.5] A fogyasztói jogok védelméről szóló törvény 8. cikkének 2.² bekezdésében foglaltakból következik, hogy a fogyasztói hitelszerződés költségeinek nemcsak a szerződés megkötését megelőzően vagy a szerződéskötéskor kell arányosnak lenniük, hanem a szóban forgó szerződés teljes időtartama alatt végig. A törvénytervezet indokolása szerint annak célja a fogyasztók mint gyengébb szerződő felek gazdasági érdekeinek védelme, ideértve a fogyasztó azon érdekét, hogy ne adósodjon el túlzottan, a teljes hitelköltség arányosságának biztosítása és a fogyasztó hitelképességére vonatkozó értékelés előmozdítása.

A hitel teljes költségének arányosnak kell lennie, és meg kell felelnie a tisztességes kereskedelmi gyakorlatnak, függetlenül attól, hogy a hitelt visszafizetik vagy a visszafizetés időtartamát meghosszabbítják. Az iratokból megállapítható, hogy az ágazaton belüli, valamint a Parlamentben lefolytatott széles körű megbeszélések követően az a döntés született, hogy a hitel teljes költségének tágabb fogalmát kell alkalmazni, annak érdekében, hogy elérjék a törvénytervezet indokolásában kitűzött célt, és ezért korlátozták a hitel teljes költségét. Megállapítható, hogy a hitel teljes költségének fogalma szándékosan került be a fogyasztói jogok védelméről szóló törvénybe, azzal a céllal, hogy a szóban forgó fogalmat ne csak a teljeshiteldíj-mutató számítására, hanem a hitel teljes költségének korlátaira is alkalmazzák. Mivel a hitel halasztásának költségét a hitelszerződés hatálybalépésének időpontjában határozzák meg, amikor a fogyasztó meg kívánja hosszabbítani a megkötött szerződést, a fogyasztói jogok védelméről szóló törvény 8. cikkének 2.³ bekezdésében foglalt, a hitel teljes költségeire vonatkozó korlátozások a hitel meghosszabbításának költségeire is alkalmazandók, mivel a hitel teljes költsége a meghosszabbításról szóló megállapodás időpontjában válik ismertté.

[6] A felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a szóban forgó ítélettel szemben. A fellebbezésben azt állítja, hogy a meghosszabbítás díjának megfizetése nem kötelező sem a hitelhez való hozzájutáshoz, sem annak igénybevételéhez. A szerződés meghosszabbítása csak egy a három, a hitel lejártakor felmerülő, lehetséges alternatíva közül. A másik kettő a hitel visszafizetése további fizetés nélkül, vagy a hitel visszafizetésének megtagadása, lehetővé téve a késedelmi kamat felszámítását. Értelmezése szerint a meghosszabbítás költségeit nem lehet a hitel teljes költségéhez sorolni, mivel a meghosszabbítás ténye nem ismert a szerződés megkötésének időpontjában,

vagyis abban az időpontban, amelyre tekintettel a hitel teljes költségét meghatározzák és a teljeshiteldíj-mutatót kiszámítják.

Jogi háttér

Az alkalmazandó jogszabályok

Az uniós jog

[7] A fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2008/48 irányelv) (20) és (43) preambulumbekzdése, valamint 3. cikkének g) pontja.

A lett jog

[8] A fogyasztói jogok védelméről szóló törvény (az ügyben hozott határozatra alkalmazandó változatában elérhető az alábbi linken: <https://likumi.lv/doc.php?id=23309>) kimondja:

[„]1. cikk Az e törvényben használt kifejezések.

E törvény alkalmazásában a következő meghatározásokat kell alkalmazni:
[...]

9) A hitel fogyasztó által viselt teljes költsége: Minden költség, ideértve a kamatot, jutalékot, az adókat és bármely olyan egyéb díjat, amelyet a fogyasztónak a hitelmegállapodás vonatkozásában meg kell fizetnie, és amelyek a hitelező előtt ismertek (a közjegyzői költségeket kivéve). Ide tartoznak továbbá a hitelmegállapodáshoz kapcsolódó járulékos szolgáltatások költségei is, különösen a biztosítási díjak, amennyiben ezenfelül egy szolgáltatási szerződés megkötése a hitel megszerzésének vagy a meghirdetett feltételek melletti megszerzésének kötelező előfeltétele.

[...]

8. cikk. Fogyasztói hitel

[...]

(2²) A fogyasztói hitelszerződés költségeinek arányosnak kell lenniük, és meg kell felelniük a tisztességes kereskedelmi gyakorlatnak. A hitel fogyasztó által viselt teljes költségét a fogyasztói hitelt szabályozó jogszabályi előírásokban foglalt eljárás szerint kell kiszámítani.

(2³) A jelen cikk 2.² bekezdésében foglaltakkal összeegyeztethetetlen követelménynek kell tekinteni a fogyasztó által viselt olyan teljes költséget, amely meghaladja a hitel összegének napi 0,55 százalékát a hitel igénybevételenek első napjától hetedik napjáig (beleértve a hetedik napot is),

a hitel összegének napi 0,25 százalékát a hitel igénybevételének nyolcadik napjától a tizennegyedik napjáig (beleértve a tizennegyedik napot is) és a hitel összegének napi 0,2 százalékát a tizenötödik naptól kezdődően. Azon szerződések esetében, amelyek értelmében a hitelt fizetési felszólítás alapján kell visszafizetni, vagy amelyek esetében a hitel igénybevételének időtartama meghaladja a 30 napot, a jelen cikk 2.² bekezdésében foglaltakkal összeegyeztethetetlen követelménynek kell tekinteni azt, ha a hitel fogyasztó által viselt teljes költsége meghaladja a hitel összegének napi 0,25 százalékát. A hitel fogyasztó által viselt teljes költségére vonatkozó korlátozások nem alkalmazandók azokra a fogyasztói hitelszerződésekre, amelyek megkötése céljából valamely terméket biztosítékként átadnak a hitelezőnek, és amelyek szerint a fogyasztó felelőssége kizárólag a biztosítékul szolgáló termékre korlátozódik. [...] [”]

[9] A fogyasztói hitelszerződésre vonatkozó rendelkezésekről szóló, 2016. október 25-i 1219. sz. minisztertanácsi rendelet (elérhető az alábbi linken: <https://likumi.lv/ta/id/285975-noteikumi-par-pateretaja-kreditesanu>).

[„]2. A jelen rendeletben használt kifejezések:

2.1. »a fogyasztó által fizetendő teljes összeg«: a hitel teljes összege, valamint a hitel fogyasztó által viselt teljes költsége;

2.2. »teljeshiteldíj-mutató«: a hitel fogyasztó által viselt teljes költsége a teljes hitelösszeg éves százalékában kifejezve, beleértve a jelen rendelet 5., 6. és 7. bekezdésében foglalt költségeket;

[...]

6. A teljeshiteldíj-mutató kiszámításához meg kell határozni a hitel fogyasztó által viselt teljes költségét. A hitel fogyasztó által viselt teljes költségének számításakor az alábbi fizetéseket nem kell figyelembe venni:

6.1. Bármely, a fogyasztó által a hitelszerződésben előírtak szerint, a fogyasztó valamely kötelezettségének nemteljesítése vagy nem megfelelő teljesítése miatt eszközölt fizetés.

6.2. A fogyasztó által a termékek megszerzése vagy a szolgáltatásokra vonatkozó szerződés megkötése során teljesített fizetés, a vételár kivételével, függetlenül attól, hogy az ügyletet készpénzben vagy hitelre teljesítik.

7. A fizetési ügyleteket és lehívásokat egyaránt rögzítő számlafenntartási költségeket, a fizetési ügyletek és a lehívások céljára egyaránt szolgáló fizetési eszköz használatának költségeit, és a fizetési ügyletekkel kapcsolatos egyéb költségeket a hitel fogyasztó által viselt teljes költségébe bele kell számítani, kivéve, ha a számlanyitás opcionális, és a számlával kapcsolatos költségeket a hitelmegállapodásban vagy a fogyasztóval kötött egyéb megállapodásban egyértelműen és külön feltüntették.

8. A teljeshiteldíj-mutató kiszámítását arra a feltevésre kell alapozni, hogy a hitelmegállapodás a megállapodás szerinti időszakban érvényes marad, továbbá hogy a hitelező és a fogyasztó kötelezettségeit teljesíti a hitelmegállapodás szerinti feltételek mellett és időpontokig.

9. Olyan hitelmegállapodások esetében, amelyek a teljeshiteldíj-mutató, az abban foglalt hitelkamatláb és más díjak változását lehetővé tévő záradékokat tartalmaznak, a számítás idején azonban nem számszerűsíthetők, a teljeshiteldíj-mutatót azon alapfeltevés alapján kell kiszámítani, hogy a hitelkamatláb és más díjak rögzítettek, és a megállapodás időtartamának végéig alkalmazandók maradnak.[”]

Azok az okok, amelyek miatt az európai uniós szabályozás értelmezésével kapcsolatos kétségek felmerülnek

[10] A „hitel fogyasztó által viselt teljes költségének” fogalmát a fogyasztói jogok védelméről szóló törvény vezeti be, összhangban a 2008/48 irányelv 3. cikkének g) pontjában foglaltakkal. A fogyasztói jogok védelméről szóló törvény rendelkezésének értelmezését következőképpen meghatározza a vonatkozó uniós jogszabály tartalma. A jelen ügyben azt kell megvizsgálni, hogy a hitel teljes költsége magában foglalja-e a hitel meghosszabbításának költségét, mivel a hitel meghosszabbításával kapcsolatos rendelkezések részét képezik a hitelező és az adós között megkötött hitelszerződésre vonatkozó szerződéses kikötéseknek és feltételeknek. Következőképpen a kérdés a 2008/48 irányelv szabályainak értelmezésére vonatkozik, amellyel kapcsolatban a kérdést előterjesztő bíróságban bizonyos kétségek merültek fel, az alábbiakban ismertetett okok miatt.

[11] Az Európai Unió Bírósága ítélezési gyakorlatának elemzéséből következik, hogy a 2008/48 irányelv 3. cikkének g) pontjában foglalt, a „hitel fogyasztó által viselt teljes költsége” fogalom különösen tág, annak érdekében, hogy megfeleljen az irányelv által kitűzött, a fogyasztók érdekeinek magas szintű védelmét szolgáló célnak, és a hitelszerződés e fogalmat korlátozó kikötései összeegyeztethetetlenek ezzel. A 2008/48 irányelv a fogyasztói hitelre vonatkozóan teljes és kötelező harmonizációt ír elő egy sor kulcsfontosságú kérdésben, amelyek szükségesek az Unióban a valamennyi fogyasztó érdekeinek magas szintű és egyenlő védelmének biztosítása, valamint a fogyasztói hitelek jól működő belső piaca kialakulásának megkönnyítése céljából. Az idézett 3. cikk g) pontja szerinti, „hitel fogyasztó által viselt teljes költsége” fogalom különösen tág meghatározása megfelel az ezen irányelv által kitűzött célnak, mivel lehetővé teszi a fogyasztók érdekeinek széles körű védelmét (az Európai Unió Bíróságának 2016. december 8-i Verein für Konsumenteninformation ítélete, C-127/15, ECLI:EU:C:2016:934, 27. és 35. pont). Az említett ügyben a főtanácsnok úgy ítélte meg, hogy a „hitel fogyasztó által viselt teljes költségének” a 3. cikk g) pontjában foglalt meghatározása elég tág ahhoz, hogy magában foglalja az eredeti megállapodást késedelmesen teljesítő adós esetében felmerült visszafizetési költségeket, akár maga a hitelező számítja fel azokat, akár valamely követelésbehajtó jár el annak

megbízásából (Eleanor Sharpston főtanácsnok Verein für Konsumenteninformation ügyre vonatkozó, 2016. július 21-én ismertetett indítványa, C-127/15, ECLI:EU:C:2016:584, 41. pont).

[12] Ugyanakkor, az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint a hitelező a 2008/48 irányelv hatálya alá nem tartozó, egyéb típusú jutalékot is szedhet. Ennek megfelelően a tagállamok mérlegelési mozgásterrel rendelkeznek a jutalékok fajtáinak szabályozására (lásd: a Bíróság 2012. július 12-i SC Volksbank România ítélete, C-602/10, ECLI:EU:C:2012:443, 65–67. pont). Ez alapján feltételezhető, hogy a 2008/48 irányelv 3. cikkének g) pontjában foglalt, a „hitel fogyasztó által viselt teljes költsége” fogalmat a nemzeti jogrendszerekben eltérően is lehet értelmezni.

[13] A 2008/48 irányelv alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban az Európai Bizottság rámutatott arra, hogy a hitel fogyasztó által viselt teljes költsége magában foglal minden olyan költséget, amelyet a fogyasztónak a hitel megszerzése vagy igénybevétele céljából meg kell fizetnie, és amely a hitelező előtt ismert vagy általa meghatározható. Ezek a költségek magukban foglalják a hitelszerződés alapján fizetendő kamatokat, adókat és jutalékokat (ide nem értve a termékek és szolgáltatások után fizetendő adókat például), a fogyasztót terhelő hitelközvetítési díjat, az adminisztratív költségeket (például a hitel előkészítésével, a hitelszerződés megkötésének ellenőrzésével és engedélyezésével kapcsolatos költségek), a tagsági díjakat, a számlakivonatok kiállításának vagy postai úton történő továbbításának költségeit. A hitel fogyasztó által viselt teljes költsége nem foglalja magában a rendelkezésre tartási díjat (*dormancy or inactivity fees*), amelyek a hitel igénybevételének elmaradásával kapcsolatban merülnek fel. Ugyanakkor az említett díjakat az 5. cikk (1) bekezdésének i) pontja és a 6. cikk (1) bekezdésének e) pontja szerint szerződést megelőző tájékoztatás keretében, valamint a 10. cikk (2) bekezdésének k) pontja szerint a szerződéses tájékoztatás keretében közölni kell (*Commission staff working document: Guidelines on the application of Directive 2008/48/EC (Consumer Credit Directive) in relation to costs and the Annual Percentage Rate of charge, SWD(2012) 128, Brussels, 8.5.2012, p. 15*) (a Bizottság munkadokumentuma: a 2008/48/EK irányelv [a fogyasztói hitelmegállapodásokról szóló irányelv] költségekkel és a teljeshiteldíj-mutatóval kapcsolatos alkalmazására vonatkozó iránymutatásokról SWD(2012) 128, Brüsszel, 2012.5.8., 15. o.).

[14] Az Európai Unió Bírósága a hitel fogyasztó által viselt teljes költségének jelentőségével kapcsolatban 2016. április 21-i ítéletében is állást foglalt (a Radlinger és Radlingerová ügyben, C-377/14, ECLI:EU:C:2016:283). Ez az ítélet azonban nem tartalmazza a jelen ügyben felmerült kérdés megoldásához szükséges jogszabályi értelmezést. A jelen határozat meghozatalának időpontjában rendelkezésre álló, az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő, Lexitor Sp. ügyre (C-383/18) vonatkozó főtanácsnoki indítvány (ECLI:EU:C:2019:451) foglalkozik a „hitel fogyasztó által viselt teljes költsége” fogalom alkalmazásának bizonyos vonatkozásaival.

[15] Tekintettel az Európai Unió Bírósága által jelenleg kialakított elvre, a kérdést előterjesztő bíróság első látásra úgy ítéli meg, hogy a jogszabályi előírások vizsgálata arra enged következtetni, hogy a szerződés meghosszabbításának költségei nem tartoznak a „hitel fogyasztó által viselt teljes költségei” közé. Ugyanakkor a jelen ügyben a vizsgált szerződés egyes konkrét szerződéses kikötései azt bizonyítják, hogy a hitelező számol a hitelszerződés meghosszabbításával, mint a nemteljesítés esetén megengedhető alternatívával. Ezt bizonyítja mind ezen szerződéses kikötések részletes megfogalmazása, ahogyan arra a felperes a felülvizsgálati kérelmében rámutat, valamint a gyakorlatban meghosszabbított szerződések magas száma.

[16] A fentiekre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróságban kétség merült fel a 2008/48 irányelv 3. cikke g) pontjának értelmezésével kapcsolatban. Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelmet kell az Európai Unió Bírósága elé terjeszteni. [omissis].

Rendelkező rész

A kérdést előterjesztő bíróság [omissis] az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján:

ügy határoz,

hogy előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

- 1) Önálló európai uniós jogi fogalom-e a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének g) pontjában meghatározott, „a hitel fogyasztó által viselt teljes költsége” fogalom?
- 2) Felöleli-e a fogyasztói hitelmegállapodásokról és a 87/102/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. április 23-i 2008/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének g) pontjában meghatározott, „a hitel fogyasztó által viselt teljes költsége” fogalom a hitel meghosszabbításának költségeit egy, az alapeljáráshoz hasonló helyzetben, ha a hitelszerződés meghosszabbítására vonatkozó szerződéses kikötések a hitelező és az adós által elfogadott, a hitelszerződésre vonatkozó szerződéses kikötések és feltételek részét képezik?

Az eljárást az Európai Unió Bírósága által hozott határozat kihirdetéséig felfüggeszti.

[omissis] [jogorvoslatok, a kiadmány tanúsítványa, aláírások és dátum]